

S. Sayısı : 228

Zelzeleden zarara uğrayan bedeli nakdî eratı hakkında kanun lâiyhası ve Millî müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/438)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı : 6/2651

13 - VI - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Zelzeleden zarara uğrayan bedeli nakdî eratı hakkında Millî Müdafaa vekilligince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 4 - VI - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Esbabı mucibe

1 — Askerlik kanununun 105. maddesinde bedellerini iki taksitte vereceklerin ikinci taksitini 6 ay içinde vermeleri, ikinci taksiti zamanında veremeyeceklerin ayrıldıkları esas sınıfta muvazzaflık hizmetlerinin tamamlattırılması ve bu gibilerin birinci taksit bedellerinin geri verilemeyeceği yazılıdır.

2 — Bir taksit bedeli nakdî vermiş ve 6 ay talim için askere alınmış oldukları halde zelzele felâketine uğramış ve bu yüzden bedelinin ikinci taksitini veremeyecek bir vaziyete düşmüş bazı erat vardır.

3 — Kendi yedi ihtiyarlarında olmayan bir sebebden dolayı bedelinin ikinci taksitini veremeyen bu gibiler hakkında kanunun yukarıda yazılı hükümlerini tatbik etmek nisfat ve şefkate uygun olmadığından zelzele dolayısıyla ikinci taksit bedellerini veremeyecek derecede zarara uğradıkları mahallî hükümetlerince tasdik edilenlerin ikinci taksit bedellerinin alınmaması ve talim müddetlerinin bitiminde terhis olunmaları muvafık görülmüş ve bu maksadla ilişik kanun lâiyhası hazırlanmıştır.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. encümeni

Esas No. 1/438

Karar No. 28

28 - VI - 1940

Yüksek Başkanlığa

Zelzeleden zarara uğrayan bedeli nakdî eratı hakkında Millî müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulduğuna dair olup encümenimize havale edilen Başvekâletin 13 haziran 1940 tarihli ve 6/2651 sayılı tezkeresile bağlı lâyiha Millî müdafaa vekilliği Ordu dairesi reisi generalin huzuruna okundu ve icabı görüşüldü.

Askerlik vazifesini bedel vererek ifa etmek isteyenlerin bedellerinin sureti itası hakkında askerlik kanununun 105 nci maddesi hükmüne tevfik bir taksitini verdikten sonra memleketimizin bazı kısımlarında vuku bulan zelzele felâketine uğramış ve bu yüzden ikinci taksitini verememiş olanların ismi geçen kanun maddesindeki hükümlerinin ifası, nisfet ve şefkate uygun olmayacağı hakkındaki teklif, yerinde görülmüş ve ancak memleketimizin diğer bir kısmında da su

baskını vuku bularak aynı felâket ve zarurete düşer olmuş bulunanların da bu nisfet ve şefkatten istifade etmeleri encümenimizce muvafık görülerek kanun lâyihasının başlığıyla birinci maddesinde değişiklik yapılarak aynen kabul edilmiş ve ve havalesi veçhile Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Erzurum	Konya
K. Sevüktekin	Ş. Koçak	Vehbi Bilgin
Çankırı	Erzurum	Gümüşane
Dr. A. Arkan	A. Akyürek	Ziya Zarbun
Kayseri	Malatya	Manisa
N. Toker	O. Koptagel	K. N. Duru
Samsun		Seyhan
R. Barkın		Sinan Tekelioğlu
Urfa		Yozgad
Ahmed Yazgan		C. Arat

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbata No. 119

Esas No. 1/438

24 - VII - 1940

Yüksek Reislığe

Zelzeleden zarara uğrayan bedeli nakdî eratı hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanmış Başvekâletin 13 - VI - 1940 tarih ve 6/2651 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Millî Müdafaa encümeni mazbatasile birlikte encümenimize tevdi buyurulmakla Maliye vekili Fuad Ağralı ve Millî Müdafaa vekâleti namına gönderilen memur hazır oldukları halde okunub görüşüldü.

Zelzele mıntakası ahalisinden olup bedeli nakdinin birinci taksitini vererek kısa hizmete tâbi tutulmuş erattan zelzele tahribatı sebebiyle ikinci taksitlerini veremeyecek bir hale düşüklerini vu-

kubulan müracaatlarla beyan edenlerden zarara uğradıkları mahallî Hükümetlerince tasdik edildiği takdirde bu taksitlerin alınmaması maksadıyla tanzim edildiği ve verilen izahlardan anlaşılınca bu kanun lâyihası Encümenimizce de esas itibarıyla kabul edilmiştir.

Ancak, Millî Müdafaa encümeni bu hususun su baskınına uğrayan mıntakalar ahalisine de teşmilini tasvib etmiş ise de Encümenimiz bu tevsi yerinde bulunmayarak yalnız zelzele mıntakasına hasretmiştir.

Zelzeleden zarar gören yerler 3773 sayılı kanun mucibince İcra Vekilleri Heyetince tesbit

edilmiş olduğundan maddede bu hususun tasrihi tensib olunmuştur.

Yapılan bu değişikliklerle lâyiha, Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis	R. V.	M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Kocaeli
<i>B. Denker</i>		<i>Salâh Yargı</i>

Kâtib	Bursa	Gümüşane
İstanbul	<i>A. N. Ayas</i>	<i>D. Sakarya</i>
<i>F. Öymen</i>	Kayseri	Kayseri
İsparta	<i>Suad H. Ürgüblü</i>	<i>S. Serim</i>
<i>R. Ünlü</i>	Seyhan	Sivas
Kütahya	<i>Naci Eldeniz</i>	<i>Remzi Çiner</i>
<i>A. Tiridoğlu</i>		Yozgad
Trabzon		<i>S. İçöz</i>
<i>Sırrı Day</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Zelzeleden zarara uğrayan bedeli nakdî eratı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Birinci taksit bedeli nakdisini vererek talim için askere alınmış oldukları halde zelzele felâketinden dolayı ikinci taksitlerini zamanında verememiş oldukları mahallî idare heyetlerince tasdik edilmiş olanların ikinci taksitleri alınmaz ve talim müddetlerinin bitiminde terhis olunurlar.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icra-ya Millî Müdafaa, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

4 - VI - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Fethî Okyar</i>	<i>S. Arıkan</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Fayik Öztrak</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>H. Çakır</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>R. Karadeniz</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>
Mü. V.	Ti. V.	
<i>A. Çetinkaya</i>	<i>N. Topcoğlu</i>	

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yer sarsıntısı ile su baskınından zarara uğrayan bedeli nakdî eratı hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Birinci taksit bedeli nakdisini vererek talim için askere alınmış oldukları halde yer sarsıntısı veya su baskını felâketinden dolayı ikinci taksitlerini zamanında verememiş oldukları mahallî idare heyetlerince tasdik edilmiş olanların ikinci taksitleri alınmaz ve talim müddetlerinin bitiminde terhis olunurlar.

MADDE 2 — Hükümetin ikinci maddesi ay-nen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Zelzeleden zarara uğrayan bedeli nakdî erattı
hakkında kanun lâyihası*

MADDE 1 — 3773 sayılı kanunun birinci maddesi mucibince İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunacak yerlerde bulunanlardan, birinci bedeli nakdî taksitini vererek talim için askere alınmış oldukları halde zelzele felâketinden dolayı ikinci taksitlerini zamanında verememiş oldukları mahallî idare heyetlerince tasdik edilmiş olan erattan bu taksitleri alınmaz ve talim müddetlerinin bitiminde terhis olunurlar.

MADDE 2 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3— Hükûmetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

